

jejich setkání s mladým právníkem Georgem Hansonem, s nímž společně strávili nějaký čas v cele venkovského vězení, popojeli kus cesty, vykouřili pár cigaret - a pak už byli jen bezmocnými svědky jeho smrti. Zbyla jim po něm jen kreditní karta, adresa vyhlášeného bordelu a pocity, které nepřekryla ani bouřlivá karnevalová noc. A tak se vydávají na poslední úsek své cesty. Znovu je před nimi svobodná jízda a volná silnice, na níž právě vjíždí dodávka s farmáři, kteří mají o svobodě a toleranci svoji představu... Revoltující poselství ze sklonku 60. let dodnes neztratilo svoji výmluvnost a naléhavost.

Oprava

V minulém, prosincovém čísle sborového dopisu jsem ke svému článku Dar domova připojila pár veršů pod názvem Bezdomovec. Vinou nějakého tiskařského šotka zmizela u dvou slok jejich koncová část, a to u třetí sloky slova „jde tulák unaven“ a u šesté „až položí svůj kříž“, což bohužel způsobilo jejich neuzavřenost, která nebyla v úmyslu autora. J.A.

Redakce se sestře J.Adamcové velice omlouvá za nechtěného vloudivšího se šotka a báseň uvádí znovu a v plném znění.

Bezdomovec

*Ulicí tichých domů
v čas nálad podzimmích
deštivou nocí jde tulák
- a lásku hledá v nich.*

*Za zavřenými okny
snad tuší štěstí van,
pohled laskavých očí,
na vlasech měkkou dlaň.*

*A zvuk veselých písní
se z oken line ven.
Sám a sám tmavou nocí.
jde tulák unaven.*

*Rozlité pruhy světél
mu ozařují líc,
když smutnou slzu stírá
do mokrých rukavic.*

*Beznaděj srdce svírá,
výtka zní do noci.
Kdo z nás mu ruku podá,
kdo umí pomoci!*

*Posmíván bloudí městem,
touží být cíli blíž
tam u nebeské brány
až položí svůj kříž.*

Sponzor SD Katakomy:

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite 1-416

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává:

Sbor Českobratrské církve evangelické

Praha 10 - Vršovice, Tulsá 1

Adresa redakce tamtéž.

Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320

e-mail: evang10vrs@atlas.cz

http://vrsovice.evangelnet.cz

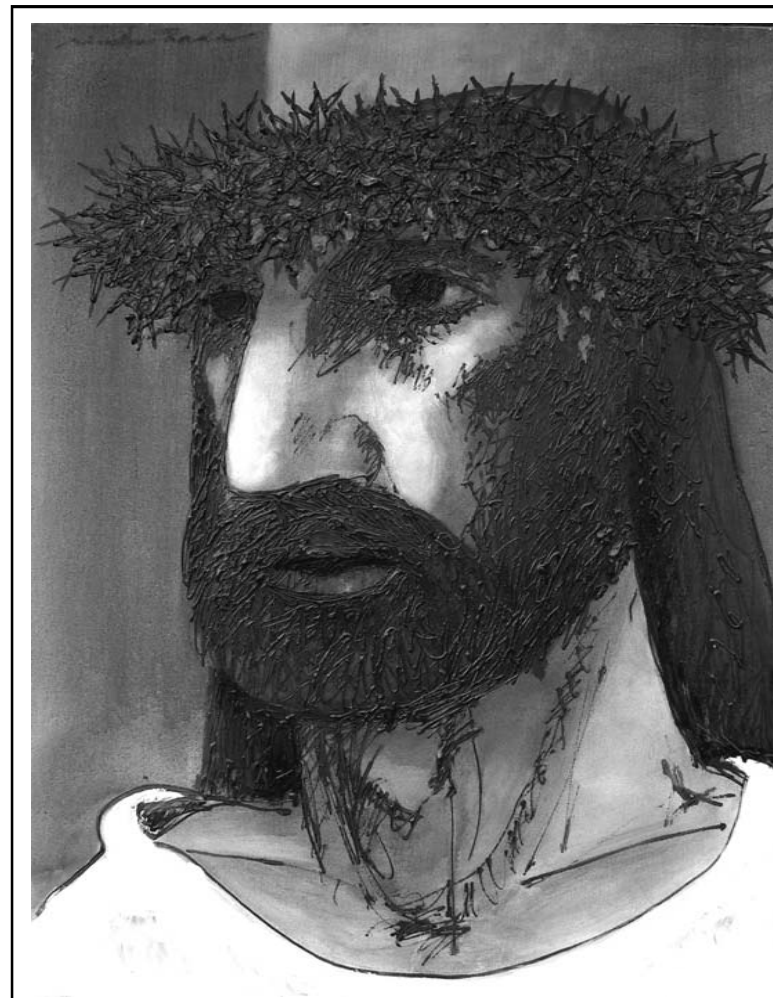
Návrh obálky: Ondřej Rada

Odpovědný redaktor: Ing.Jiří Ort

Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč

katakomy

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

Únor 2006

● Miroslav Rada: „Hlava Krista“, 1985 ●

*Ti, kdo milují Pána, budou jako slunce vycházející
v plné síle.*

Soudců 5,31

Milí přátelé,

tento dopis se opozdil. Co se sborového periodika týká, začínáme únorem. A moc se za to omlouvám za celou redakční radu. Ale v jistém smyslu je to dobře - „novoroční“ úvahu píšu až po farářském kurzu, jehož tématem byla „odvaha“. Čtyři dny jsem naslouchal různým lidem, kteří měli dvě věci společné – měli rádi církev Boží v tom nejširším slova smyslu (celý týden byl velice ekumenický) a zároveň měli odvahu. Odvahu víry vzít vážně Boží zaslíbení, paradox evangelia - kříže a vzkříšení. Otevíralo nám to pohledy na církev, která má odvahu pustit evangelium z ruky a být „pouhým“ svědkem.

Bylo překvapivé, co všechno se pak promění, jaké oblasti se dají do pohybu. Není to jen oblast „vzdáleného mezináboženského dialogu, ale i otázky každodenní existence našich sborů. Nejednou se ukazovalo, že odvaha přijmout „jinakost“ druhého člověka je úzce propojená s důvěrou v budoucnost Božího lidu. I v jeho částech, jakou je konkrétně náš sbor.

Uvědomil jsem si to při panelovém rozhovoru o financování církve. Uvědomil jsem si, že důvěra v budoucnost Boží cesty by měla vést k ochotě skutečně se pro ni nasadit i v těch nejkonkrétnějších projevech.

Když jsme byli na Úřadě městské části Praha 10 jednat o budoucnosti pronájmu našeho sboru v prostorách v Tulské ulici, přesvědčovali jsme úředníky, jak moc jsme jako sbor, církev potřební pro tuto společnost. A vzápětí jsem si uvědomil, že si nejsem jistý, nakolik jsme o tom přesvědčení sami. Obrazně řečeno – nakolik v nás sbírky „na běžné potřeby sboru“ vyvolávají vědomí spoluúčasti na důležitém díle v tomto světě. Je to o odvaze víry nebo není?

Týden o „odvaze“ mě naplnil otázkami, ale také povzbudil. Vyprovokoval mě k otázkám po otevřenosti a odvaze k účasti na Božím díle a povzbudil moji důvěru v budoucnost církve jako Božího lidu. Nevím, jak bude vypadat, nevím, jak bude vypadat náš sbor, ale věřím, že má v Božích očích smysl a proto i budoucnost.

Jiří Ort

krásy, hodnotné ceny z tombo-ly zmizí ještě před slosováním, a do toho nečekaně vypukne požár... Diváci se většinou smějí. Někdy z rozpaků nad tím, co je zasáhlo. Jindy je to osvobozující smích těch, co už pochopili. Miloš Forman, Jaroslav Papoušek a Ivan Passer se svým filmem tvrdě narazili. A to jak u státního dozoru, tak u italského producenta Carla Pontiho, který do projektu vstoupil coby koproducent s finanční podporou 80 000 amerických dolarů. Po dokončení filmu byl Ponti natolik znechucen „zsměšňováním obyčejného člověka“, že usiloval o okamžité vrácení vložených investic. Díky druhé Formanově nominaci na Oscara a solidaritě francouzských filmařů Claude Berriho a Françoise Truffauta se však mladému Formanovi otevřely dveře na Západ. Úžasně kousavé dílo naplněné absurditou patří mezi nejlepší české filmy vůbec. V anketě o TOP 10 českých filmů všech dob uspořádané v roce 1998 při příležitosti stého výročí české kinematografie dosáhl film Hoří, má panenko na čtvrtou příčku.

Pátek 28.4. 2006 19:00

Dennis Hopper: Bezstarostná jízda (Easy Rider), USA 1969, 92 min.

Dva hippies, Billy a Wyatt, zvaný kapitán Amerika, právě vydělali nějaké peníze na drogách a tak stočili řídítka svých motorek na východ a vyrazili z horkého Los Angeles do vzdáleného New Orleansu na karneval. A toto je vyprávění o jejich bezstarostné cestě, kde můžeš kdykoli zastavit a dát si práska marihuany, namazat se v provinčním zapadákově nebo se nevázaně pomilovat s místními krasavicemi. Nic nelze předem plánovat a předvídat. Jednou je odmítne nedůvěřivá recepce omšelého motelu, vzápětí snídají s neznámou farmářskou rodinou a náhodný stopař na chvíli odkloní jejich cestu do osamělé komunity hipiků. Nová přátelství se tu navazují snadno a nečekaně, a stejně neodvolatelně končí. Tak, jako

Filmový klub

Milí příznivci undergroundového filmového klubu ve Vršovcích, posílám nabídku filmů na leden až duben. Promítání se koná každý poslední pátek v měsíci od 19 hodin v podzemních prostorách vršovického evangelického sboru (Tulská 1, Praha - Vršovice). Vstup zdarma. Těším se na Vás.
Jan Z.

Pátek 24.2. 2006 19:00

Jim Jarmush: Mrtvý muž (Dead Man), USA 1995, 121 min.

Příběh úředníka Williama Blakea, který na konci 19. století jede za prací z rodného Clevelandu na Daleký západ (kde se ale souhrou nešťastných okolností stane pronásledovaným psancem), je právem nazýván „antiwesternem“. Městečko s pistolníky, saloonem a šéfem místních oceláren je představeno jako odpudivé centrum zvrhlého sexu, násilí a zla. Williamův útěk se obrací zpět proti směru amerického dobývání (východ-západ) a místo eliminace indiánského obyvatelstva se desperát věnuje zabíjení bělochů. Hrdinovým průvodcem po okolních lesích je ostatně svérázný indián Xebeče, který Williama Blakea považuje za mrtvého anglického básníka stejného jména. Ironickou destrukcí hlavních poselství nejameričtějšího filmového žánru doplňuje řada typicky jarmuschovských gagů a hereckých miniatur. Výjimečně šťastná byla souhra nezávislého režiséra a hollywoodské hvězdy první kategorie – Jarmusch „vytáhnul“ z Johnnyho Deppa nejkoncentrovanější podobu jeho výjimečného talentu (povětšinou zneužívaného pro klauniády či lepkavé romance). Na hypnotickém účinku Blakeova putování má (kromě dokonalé černobílé kamery Robbyho Müllera) lví podíl geniální hudba Neila Younga. Znamý hudebník se do příběhu doslova ponořil a pečlivě odstíněnou prací s vazbenou elektrickou kytarou (od takřka podprahového ševlení až po strhující zvukové hradby) přesně vystihnul hloubku filmu, který se nepodobá žádnému jinému.

Pátek 31.3. 2006 19:00

Miloš Forman: Hoří, má panenko, ČSSR - Itálie, 1967, 75 min.

Osmičlennému plesovému výboru se organizace a průběh tradičního hasičského bálu v jedné podkrkonošské obci zcela vymkne z rukou. Nedaří se příprava volby královny

Procházka malou obrazovou galerií církve

Vstupenku už máme dávno v kapse a tak můžeme započít procházku maličkou galerií o pouhých třech obrazech, které namalovali věru renomovaní novozákonní autoři.

První obraz je **DŮM**. V závěru kázání na hoře (Mt 7,24) řekl Ježíš, že každý, kdo jeho Slovo slyší a také praktikuje, je podoben člověku, který staví svůj dům na skále, takže žádná pohroma mu nemůže uškodit. A později u Cesareje Filipovy (Mt 16,15-18) říká Petrovi po jeho vrocím vyznání: „Ty jsi Petr a na té skále zbuduji svou církev a brány pekelné ji nepřemohou. Této výpovědi můžeme rozumět tak, že církev je společenství mužů a žen kolem Petra a jeho následovníků. Také tím však můžeme rozumět, že církev je společenství těch, kteří vyznávají víru v Ježíše Krista. Taková definice je značně široká, protože Ježíše jako Mesiáše vyznáváme rozličným způsobem, ale současně je velmi přesná, protože zdůrazňuje, že základem církve není náboženský cit, ani svědomí, ani rodinný původ, ale jediné vyznání živého Krista.

Evangelium Janovo (J 15,1-17) hovoří o církvi jako o **VINICI**. Tímto obrazem Ježíš po poslední večeři předává svým nejbližším jako svůj testament doporučení pro budoucí církve. Zde nezdůrazňuje vyznání jako základ církve, ale lásku k bližnímu, která je ze stejných zdrojů jako láska Boha Otce a Syna. Bůh sám je láska a zve své věrné, aby do této lásky vstoupili a byli s ním spojeni jako ratolesti k vinnému kmeni. To má však své důsledky. Především musí takto vzdělaná církev nést ovoce lásky, které roste z našeho spojení s Kristem. A milovat bližního není přece žádná oběť, ani břemeno, ale příslib dokonalé radosti. Ve společenství lásky se zcela mění naše vzájemné vztahy, i vidění a pochopení samého Boha. V životě podle jeho Slova nejsme již služebníci, ale přátelé a spolupracovníci. Jan do tohoto obrazu namaloval také příslib vyslyšení modliteb, který přijímáme jako výzvu k hlubšímu našemu založení na lásce Otce i Syna.

Nejnámější je snad obraz církve podle apoštola Pavla (Ef 4,11-16), který ji představuje jako **TĚLO**, které je harmonickou rovnováhou mezi jednotou a rozmanitostí. Pavlův text je pozváním k rozpoznání jedinečného a nenahraditelného postavení každého člena společenství. Obdarování je mnoho, ale i ta nejskromnější jsou potřebná. Teprve když vše je na správném místě, je celé tělo posíleno. Tato rozmanitost v církvi není ústupkem lidské přirozenosti, ale rozmanitost přijímáme jako zvláštní bohatství. Ale jedna část těla církve je podstatná: hlava. A tou není ani apoštol, ani farář, ani staršovstvo nebo synod, ale jediné Ježíš Kristus.

Skončili jsme krátkou procházku na motivy br. A. Nouise a můžeme se zeptat, který z těch obrazů k nám nejvíce promlouvá. Třeba některému budeme dávat přednost. Nebo je sestavíme dohromady jako stěny krystalu, udivujícího svou krásou a dokonalou symetrií? Nedávno jsme se pozastavili u naší sborové práce studií o možném rozvoji a směřování sboru. Ta nás vybízí k vynalézavosti a inspiraci a k tomu si musíme ujasnit i mnohé základní otázky, jaké jsou třeba uloženy v těchto obrazech.

Joel

Kurz křesťanské služby

Letos se konal opět v Praze ve dnech 11.-13. listopadu 2005, a to ve sboru ČCE v Kobylisích na téma: Když docházejí síly. Kurzu se zúčastnilo asi 50 posluchačů, převážně žen, mužů jsem postřehla asi šest. Z našeho sboru to byla sestra Hana Velátová a já. Na jednu přednášku i Magda Jelínková. Potěšil nás pohled na nám dobře známý obraz bratra M. Rady „*Ježíš Kristus včera i dnes tentýž na věky*“ z našeho bývalého sálu v Černomořské ulici, umístěný nyní v čele sálu sboru v Kobylisích.

Po zahajovací pobožnosti v pátek večer měl první přednášku Mgr.M.Erdinger pod názvem „Vyhoří, kdo hoří?“ Stručný obsah je asi tento: Život vnímáme jako darovaný. Jak být užitečný? Jsme tady pro druhé. Kdo zapaluje, musí sám hořet. je to velký nárok na člověka, tak to přijímáme. Neustálé přidávání zátěže způsobuje nebezpečí únavy, vyhoření. Slabost nás někdy navštíví, Bohu není cizí. Není možné každému všechno vyřešit. Mějme pokoru před vymezenými možnostmi. Obětovat něco času, odstranit trochu bídy. Dluh lásky tu bude vždycky, smířme se s tím, že nemohu všechno splnit. O práci se musíme podělit, Bůh nám posílá pomocníky.

V sobotu odpoledne jsme měli možnost seznámit se s dopisem od sestry Ester Koškové, která ač sama těžce nemocná od mládí s cystickou fibrosou, sama slouží svou vírou těm, kteří potřebují pomoc a útěchu. Tato část programu nesla název „Ze tmy světlo září aneb s úsměvem na tváři“. Jak to, že tato mladá žena má co dávat? Jak může věřit v Boha, když je tak postižená? Na tyto otázky odpovídá „Abys třeba právě ty uslyšel o Ježíši Kristu“. Žije život Pánu Bohu daný do tohoto těla, aby mohla sloužit. Je vděčná za lidi, kteří ji potřebují. Dává, ale také přijímá. Služba nikoho z nás není zbytečná. Cokoli jste učinili....

Večer pak probíhala diskuse s PhDr. Ivanou Veltrubskou na téma „Už vím, jaké je to dole. Hod' mi lano. Chci zase nahoru“. Jsou lidé, kteří už nechtějí žít, cítí se slabí. Ale ještě nesplnili svůj úkol. Je třeba svědčit o tom, že těžký život lze přejít. Přijmout realitu, naučit se z ní žít. Plně Bohu důvěřovat, nalézat štěstí v Kristu, přijít k němu s prosbou o uzdravení, jako ten malomocný. Kdo má naději, slabost překoná. Mít vědomí Boží blízkosti, víru, že se odtud dostanu. I lidem umírajícím je potřeba poskytovat duchovní těšení, neopouštět je.

Tyto rozhovory nám daly mnoho námětů k přemýšlení a ujištění, že každá pomoc lidem, kteří ji potřebují, je Pánu Bohu milá.

Jiřina Adamcová

Recepty 19 Recepty jako vánoční dárky

K vánocům jsem dostala milý dárek. O jedněch svátečních bohoslužbách za mnou přišla Bára Masopustová a dala mi převázanou modrou knížku. Potutelně se usmívala a překvapila mě knížkou plnou receptů. Pochopila jsem, i když mi to zpočátku trvalo a Bára mě musela napovědět, že je to inspirace pro tuto rubriku. V brožurce jsem našla věnování od Báry i od její kamarádky Radky, ženy pastora Křesťanského společenství, která se občas také účastní našich sborových programů. Jejich věnování je moc milé. Doma jsem se do brožurky plné různých receptů opravdu začetla. Je to svěží sbírka, kterou samy připravily ženy z Křesťanského společenství Praha-Střed. Vydaly ji za pomoci Jana Bicy v jeho nakladatelství Samuel. V úvodu jsem se také dočetla, že to není knížka ledajaká. Zisk za její prodej je věnován na podporu dětského domova Genesis v Kolumbii.

Recepty jsou popsány tak, jak se osvědčily v různých rodinách a často jsou doplněny milým osobním povídáním. V kuchařce si zatím jenom čtu, dost často a ráda, ale ještě jsem se nedostala k tomu, abych z ní něco zkusila. Ale před několika dny si v ní našli svůj recept Danek s Honzou, croissanty plněné čokoládou. Pravda, zkoušeli to s rohlíky a moc nevychytali teplotu trouby a délku zapékání. Ale myslím, že si nakonec přesto pochutnali.

Dostala jsem ale ještě jednu kuchařku, od našeho Daniela. Má rád kuřata, tak koupil kuchařku s názvem Drůbeží maso. Dnes k obědu jsme měli Pařížské kuřecí řízky a byly opravdu výborné. Tak vám přináším recept.

Potřebujeme na 6 kuřecích řízků celé vejce, žloutek, lžici nakrájené petrželky, 1 dcl bílého vína, 2 lžice hladké mouky, sůl a olej. Řízky osolíme po obou stranách. Z vejce, žloutku, mouky, petrželky a vína se smíchá hustší těstíčko, ve kterém řízky namáčíme a smažíme na rozpáleném oleji. Udělala jsem těstíčko opravdu hustší, aby na řízcích byla silnější vrstva. Podle kuchařky se má podávat s hlávkovým salátem a bílým pečivem, my jsme je měli s pečenými bramborami a zeleninou. Nebojte se, ke kuchařce od Báry s Radkou (zapoměla jsem napsat, že se jmenuje Kousek domova), se určitě vrátím. I v novém roce vám všem přeji nápady pro vaření (o které se se všemi můžete podělit prostřednictvím této rubriky) a hlavně dobrou chuť.

Marie Ortová

Recepty mě předávejte buď osobně (v kostele), nebo e-mailem (ortova@jabok.cuni.cz).

Milí přátelé, stane se Vám, že někdy nemůžete doma nalézt sborový dopis či aktuální sborový program nebo byste rádi svým známým představili náš sbor alespoň na dálku...? Pak neváhejte využít technických vymožeností dnešní doby a směle navštěvujte naše pravidelně aktualizované sborové internetové stránky:

<http://vrsovice.evangnet.cz>

a hádanky. Třetí část mé práce je v klubu pro děti a na biblických pro děti, které spadají pod protestantskou církev v Nizozemí, ostatně jako i má škola.

O škole i domu pro seniory musím říct, že se nacházeli v krásných budovách s perfektním vybavením. Lidé jsou k sobě milí a přijali mě mezi sebe. Jedině, s čím mám problém, je nedostatek práce,

protože Nizozemci, chtějí mít stále svoji pohodu, a tak často jen tak sedí a popíjejí kávu, jindy zase horkou čokoládu nebo čaj a vesele rozprávějí. Teď po Vánocích se mi také dost stýská, ale zase se do toho snad dostanu. Hned v lednu mě čekají dva několikadenní semináře, tak zase budu nabyta dobrou náladou na dlouhou dobu.

Své psaní musím zakončit tím, že všem mezi 18 až 25 lety vřele doporučuji strávit jeden rok v zahraničí jako dobrovolník. Bude o Vás dobře postaráno, naučíte se jazyk (to se mi docela povedlo), získáte spoustu kontaktů, nějaké ty zkušenosti, samostatnost a třeba nový pohled na svět. Do mého povídání se samozřejmě nemůže

vejít vše, co bych mohla napsat, a tak pokud Vám něco leží na mysli, neváhejte napsat na emailovou adresu hollanda@seznam.cz. Ráda Vaše dotazy zodpovím.

Hanka Jelínková

(Fota: 1. Já a strom, 2. Moře, 3. Je to tu super...!, 4. Erasmus brug v Rotterdamu, 5. Já a můj kamarád Laurens, 6. vpravo moje dobrá francouzská kamarádka Laetitia, vlevo dcera mého mentora Alyt, 7. Já a hromada hub)

ProChrist 2006

Milí přátelé, chci vás informovat o velké evangelizační akci, která bude tento rok v Praze. Ve dnech **20. - 27. března** se bude konat již po několikáté evangelizační akce „ProChrist“. Koncepce je vždy postavena na jedné akci, která je v některém německém velkoměstě, odkud je přenášena satelitem na stovky míst v celé Evropě. Jádrem celé akce na těchto místech je centrální přenos, zarámovaný místním přínosem do programu, jako je hudba, rozhovory, divadelní scénky. Hlavní poselství k důležitým tématům života víry, tentokrát z Olympijské haly v Mnichově, přinese evangelický farář a předseda YMCY v Německu Ulrich Parzany.

ProChrist je nejen evangelizační akce, ale také příležitost pro křesťany z různých církví, aby se spojili, v jednotě zvali k víře v Boha a mluvili s lidmi o smyslu života, budoucnosti a naději.

Cílem akce není zdvojnásobit nebo zněkolikanásobit církev, ale to, aby co nejvíce lidí slyšelo o nekonečné Boží lásce a milosti ve srozumitelném evangeliu Ježíše Krista. Rozhodnutí je na každém jednotlivci a na Bohu, který dává vzkličít víře. Nebylo by ovšem správné přivádět lidi k víře v Boha a pak je nechat osamocené. Nelze mluvit o Boží lásce a nedat lásku křesťanskou. Důležitá je právě ochota přátelského přijetí ve sboru, sdílení se s nově příšlymi se svou vírou a pomoc v prvních krocích víry.

Jinak může být rozhodnutí o následování Krista jen vzkličáním víry a následným uschnutím.

Znám skepsi, která v každém z nás je k takovým velkým akcím. Snad to je i tím, že neznáme nikoho, kdo u nás uvěřil na evangelizacích v 90 letech. Jsou ale takoví a možná bychom se divili, kolik jich je. Pavel Černý, předseda ERC v ČR k chystanému projektu řekl: „Kdo sleduje evangelizaci ve světovém měřítku, ví, že Pán Bůh se stále přiznává a někde požehná masové evangelizace, jinde skupinové a v jiném prostoru osobní. Tak jako v novozákonní době, i dnes je čas zvěstovat veřejně...Projekt ProChrist je sdílení evangelia v evropském prostoru... a Ulrich Parzany je mimořádný evangelista, který se dovede přiblížit k lidem moderny i postmoderny. Proto vítám evangelizační akci ProChrist jako příležitost ke službě naší společnosti a také k mezidenominální spolupráci při přípravě pracovníků“.

V národním koordinačním týmu je vedle dalších církví zastoupena i ČCE. Členy za nás jsou farář M. Blažek a J. Strádal farář II. žižkovského sboru. Kdo máte přátele, se kterými mluvíte o víře, nebo za které se modlíte, aby uvěřili, bude velice snadné je pozvat a doprovodit do Čajkovského ulice, kde sbor sídlí.

Věra Adamcová

Dopis z Nizozemska

Zdravím všechny ve Vršovicích z (ne)dalekého Nizozemí. Chci se s Vámi podělit o to, co tu teď již pátým měsícem prožívám a prožívat ještě budu až do konce června. Od 1. září 2005 mám status dobrovolníka, status je to polooficiální až oficiální, leč přesně vystihuje mou situaci, pracuji tu totiž dobrovolně za byt, stravu a kapesné. Bydlím v typickém holandském domě s velkými okny, která se nikdy nezatahují a skýtají tak vděčný pohled na dění uvnitř. Mojí hostitelkou je jedna starší paní, která je velmi aktivní, a tak ani nelituji, že nebydlím sama, jak jsem původně chtěla. Jen to jídlo je tu v Nizozemí trochu oříšek. Každý Holanďan sice vždy jídlo hlasitě chválí, ale chuť to bývá spíše uspokojivá. Národním jídlem je stampot, což jsou rozšťouchané brambory smíchané s uvařenou zeleninou dle libosti a k tomu kus jakéhosi „točeňáku“. Brambory jsou k večeři skoro každý den, i když sem samozřejmě také pronikly vlivy italské, mexické, čínské a jiné kuchyně. V Holandsku, jak známo, žije řada etnických menšin, a to především ze Surinamu, Maroka, Antyl, Turecka..., ale najdete tu prakticky všechny a s nimi i jejich kuchyni. O Holanďanech je také známé, že jsou šetřiví, a tak i když tu najdete řadu restaurací s velmi rozličnými kuchyněmi, zejí většinou prázdnotou. Řeč byla zatím o jídle a ubytování, tedy o tom, jak tu přežívám, ale já tady i žiji, a to většinou velmi šťastně. Jsem součástí dvacetičlenných skupin dobrovolníků, kteří se rázem stali mými novými přáteli. Většina je z Německa, Maďarska nebo Nizozemí, ale

však neoslabuje. Několikrát jsem navštívila Amsterdam a Rotterdam, dále pak města Arnhem, Appeldorn, Den Haag, Utrecht, Maastricht...nevynechávám ani cestování do přírody ve Frísku. Pokud necestuji daleko, je mým hlavním dopravním prostředkem samozřejmě kolo. Volný čas si vyplňuji přípravou na přijímací zkoušky, hraním házené a jinými sporty a ná-

je tu i jedna Američanka, Francouzka, Italka, dva Welšani, dvě Španělky, Slovenka, Litevec a Belgičanka. Zúčastnili jsme se společně několika seminářů a jazykových kurzů a často se navštěvujeme. Já to mám s návštěvami trochu obtížnější, protože žiji na úplném severu Nizozemí, ve Frísku, ve městě Drachten. Strávím tedy ve vlaku více hodin než ostatní, ale mé cestovatelské nadšení to

vštěvami nových známých. Chodím také pravidelně na schůzky mládeže protestantské církve. Jednou jsem se také vydala na vlastní pěst na něco jako naše seniorátní dny mládeže. Hráli jsme tam na africké bubny *djembe*, mluvili s prostitutkou a bezdomovcem, což bylo velmi zajímavé a také jsem našla pár nových kamarádů. Nejvíce času strávím na základní škole Het Mozaiek, kde pracuji třikrát týdně jako asistentka učitele,

sekretářka a kurýr. Pomáhám dětem s prací na počítači, s počítáním, což je pro mne občas oříšek, maluji s nimi, pomáhám jednotlivým dětem, které mají problémy, opravuji testy, kopíruji učebnice, vozím poštu, myji nádoby, a tak všechno, co je potřeba. Dvakrát v týdnu chodím do domu pro seniory, kde připravujeme různé aktivity. Jednou týdně je to zahradnická skupinka, kde aranžujeme, sázíme a opečováváme květiny a jinak zaměstnáváme ruce klientů. Jednou týdně pracujeme s procvičováním paměti, a to tak, že se ptáme jaký je den, jak se všichni jmenují..., nechybí ani různé hry